

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยการคิดเชิงออกแบบเพื่อการสร้างนวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน
ชื่อผู้วิจัย	รองศาสตราจารย์ ดร.ธนัทภรณ์ วัฒนศิริ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัทธนันท์ บุตรนุญ
ปีที่แล้วเสร็จ	2567

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกในการพัฒนาแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยการคิดเชิงออกแบบเพื่อการสร้างนวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน 2) สร้างรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยการคิดเชิงออกแบบเพื่อการสร้างนวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยการคิดเชิงออกแบบเพื่อการสร้างนวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ตัวอย่างการวิจัยประกอบด้วย 1) ตัวอย่างการวิจัยที่ใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกในการพัฒนาแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยการคิดเชิงออกแบบเพื่อการสร้างนวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จากพื้นที่ในจังหวัดนนทบุรี และ 2) ตัวอย่างการวิจัยที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน จำนวน 30 คน จากพื้นที่ในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งได้มาโดยวิธีการคัดเลือกแบบอาสาสมัคร ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้างสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน 2) แบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้างสำหรับผู้เชี่ยวชาญ 3) แบบประเมินรูปแบบและแบบประเมินชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยการคิดเชิงออกแบบเพื่อการสร้างนวัตกรรม 4) แบบประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อการสร้างนวัตกรรม และ 5) แบบประเมินผลงานนวัตกรรมของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. ข้อมูลเชิงลึกที่ใช้ในการพัฒนาแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยการคิดเชิงออกแบบเพื่อการสร้างนวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ (1) สภาพ ปัญหาเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมของวิสาหกิจชุมชน (2) กระบวนการเรียนรู้/วิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของกลุ่ม (3) พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (4) กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์/บริการ และ (5) เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์/บริการ

2. ผลการสร้างรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยการคิดเชิงออกแบบเพื่อการสร้างนวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) บุคคล มี 3 องค์ประกอบย่อย คือ (1.1) ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน (1.2) ผู้เชี่ยวชาญ/ที่ปรึกษา และ (1.3) ผู้อำนวยการความสะดวก (2) เครื่องมือดิจิทัล (3) กิจกรรม (4) องค์ความรู้ และ (5) การสนับสนุน และขั้นตอนของรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ฯ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ (2) ศึกษาสื่อการเรียนรู้ ค้นหาและแบ่งปันความรู้ (3) ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ และสร้างผลงานนวัตกรรมตามแนวคิดเชิงออกแบบ และ (4) ทดสอบผลงานนวัตกรรม โดยผลการประเมินคุณภาพของชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยการคิดเชิงออกแบบเพื่อการสร้างนวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ในภาพรวมจากผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.92, SD = 0.15$)

3. ผลการใช้ชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยการคิดเชิงออกแบบเพื่อการสร้างนวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน พบว่าตัวอย่างการวิจัยมีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อการสร้างนวัตกรรม หลังการทดลองใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($t = -16.17, p = .00$) และการวิเคราะห์ผลงานนวัตกรรมอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 1 กลุ่ม และระดับดี จำนวน 9 กลุ่ม ผลงานที่สร้างขึ้นจัดเป็นนวัตกรรมแบบค่อยเป็นค่อยไปหรือนวัตกรรมส่วนเพิ่ม

คำสำคัญ ชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ การคิดเชิงออกแบบ การสร้างนวัตกรรม

Title: A Development of Design Thinking Based Online Learning Community to Create Innovation for Community Enterprise Entrepreneurs

Researchers: Associate Professor Dr. Thanathnuth Chatpakkarattana
Assistant Professor Dr. Patthanant Bootchuy

Year: 2024

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study and analyze the insights of an online design thinking-based learning community to create innovation for community enterprise entrepreneurs, 2) to create the online design thinking-based online learning community to foster innovation for community enterprising entrepreneurs, and 3) to study the results of the online design thinking-based learning community focusing on innovation for community enterprising entrepreneurs. In order to complete the study and achieve the analysis of insights from the online design thinking-based learning community, five experts and ten community enterprising entrepreneurs were selected by using the purposive method in the areas of Nonthaburi as the research sample. For the tryout, 30 community enterprising entrepreneurs were chosen using the volunteer selection method within the same areas. The research-experimental period lasted four weeks. The research tools consisted of 1) a semi-structured interview for the community enterprising entrepreneurs, 2) a semi-structured interview for the experts, 3) an online community learning model assessment and a LINE OA assessment form, 4) a self-perception of innovation assessment form, and 5) an innovation assessment form. The data were analyzed by percentages, means, standard deviation, t-test analysis, and content analysis.

The results of the research are as followed;

1. the analysis of the online design thinking-based learning community for innovation among the community enterprising entrepreneurs consisted of six aspects as followed; (1) conditions and problems in creating the innovation in the community enterprises, (2) learning processes and knowledge sharing within the group, (3) fundamental knowledge on information technology, (4) production and service development processes, and (5) techniques and methods to attain creative products and services.

2. The online learning community based on design thinking concepts to create innovation for community enterprise entrepreneurs consisted of 5 components: (1) people, which included three sub-components: (1.1) community enterprising entrepreneurs, (1.2) coaches, (1.3) facilitators, (2) digital tools, (3) activities; (4) knowledge, and (5) supports. This online learning community followed four steps: (1) joining an online learning community, (2) studying learning materials exploring and sharing knowledge, (3) consulting an expert and creating innovative works based on design thinking concepts, and (4) conducting an innovation test. The overall quality of the online design thinking-based learning community was evaluated by the experts and the results were at the highest level ($M = 4.92$, $SD = 0.15$).

3. The post-test result level of community enterprise entrepreneurs' self-perception of innovation was statistically higher than the pre-test result level at a significance level of .05 ($t = -16.71$, $p = .00$). The analysis of innovation work showed that one group was positioned at a very good level while the other, nine were labeled as good. The works created were classified as gradual innovation or incremental innovation.

Keywords: Online Learning Community Design Thinking Innovation